

ОЛЕКСАНДР КУЗЬМИЧ ДУБИНА

13 квітня 2015 року зупинилося серце відомого мазепознавця, члена редакційної ради журналу «Сіверянський літопис» Олександра Кузьмича Дубини. Він народився 29 жовтня 1951 р. у місті Києві у родині доктора історичних наук, директора Інституту історії АН УРСР (в 1964–1967 рр.) Кузьми Кіндратовича Дубини (1906–1967 рр.).

О. Дубина закінчив Київську середню школу №51. З дитинства мав потяг до історії та іноземних мов. Окрім української та російської, вільно розмовляв англійською та іспанською мовами.

Закінчив історичний факультет Київського Національного університету ім. Т. Шевченка у 1974 р. за спеціальністю – історик, викладач історії і суспільствознавства. Цікавився темами, пов'язаними з міжнародною геополітикою, багато займався позашкільною роботою з

молоддю, викладав історію школярам.

У період 1976–90 рр. Олександр Кузьмич працював науковим співробітником музею Великої Вітчизняної війни, старшим науковим співробітником Державного музею літератури УРСР, науковим редактором та старшим науковим редактором Української Радянської Енциклопедії.

У 1989 р. дослідник захистив кандидатську дисертацію «Політика США в Центральній Америці та Карибському басейні у 1977–88 рр.»

У 1992 р. написав наукову працю «Геополітичні долі України», видану в АН України.

У перші роки української незалежності працював у газеті «Рада». Писав статті на історичну, геополітичну, культурологічну тематику у центральні газети та журнали Києва та України. Мав публікації в американській газеті «Віче». У 2000 р. брав участь у роботі над книгою пам'яті України (1941–1945) «Безсмертя», куди написав статтю «Український демографічний вузол. Демографія скорботи».

У 2012–2014 рр. друкувався в науковому щорічнику «Україна дипломатична», газеті Верховної Ради «Голос України».

Плідним було співробітництво Олександра Дубини з журналом «Сіверянський літопис». У 2009 році дослідник опублікував у №6 свою велику студію «Геополітичні креслення гетьмана Мазепи», у якій досить глибоко проаналізував міжнародну ситуацію у добу 1687–1709 рр. та плани зверхника Гетьманщини. Нашому автору вдалося в архівах Швеції роздобути низку документів, підготувати їх до друку та прокоментувати. Вони істотно доповнили картину реалій 1704-1711 років. Завдяки О.Дубині оприлюднений важливий «латинський» універсал І. Мазепи 1709 р., кілька мемуарів каролінців. Історик зробив свій вагомий вклад у спростування низки історичних міфів. Зокрема, він досить аргументовано розвинув ідеї про фальсифікаторсько-компрометаційну діяльність царських урядовців для обезчещення І. Мазепи (його «зрадницькі» договори, «намір» повернутися до царя тощо).

На жаль, багатьом творчим планам мазепознавця не судилося збутися. О. К. Дубина похований на Байковому кладовищі.

Редколегія, редакційна рада та редакція журналу «Сіверянський літопис» висловлюють глибоке співчуття родині історика та сподіваються, що його студії останніх років незабаром вийдуть окремою книгою.